

Kronika Nadbużańska

Demokratyczny tygodnik regionalny

Chełm — Hrubieszów — Włodawa

LUDZIOM DOBREJ WOLI.

Od tysiąca dziewięciuset trzydziestu trzech lat wpatruje się ludzkość w nadprzyrodzone dzieło miłości Pana Zastępów, odkąd to ubożuch-nastajenka Betlejemka okazała nam Boga-Człowieka i opromieniła niebiańskim blaskiem wartości, wiązała nas ze Stwórcą. Zbłąkali przed okazaniem się gwiazdy Betleemskiej w mrokach doczesności, ujrzelśmy po raz pierwszy w noc Narodzenia Bożego jasno wytkniętą drogę miłości Boga i bliźniego.

Nie wszyscy jednak zdołaliśmy, chociażby w granicach, dostępnych człowiekowi, ogarnąć doniosłość nowego dzieła. Tylko ubodzy państwowi i trzej Mędrcy okazali dobrą wolę i zrozumieli znak gwa-

zdy Betleemskiej, oraz uznali głos chorów anielskich, zwiastujący chwałę niebios i pokój ludziom na ziemi. Żydowski faryzeusz przefilozofowali prawdę anielską i skazali siebie i lud swój na wieczystą tułaczkę, tęsknotę i rozproszenie. Ich miejsce zajęli mniej zmaterializowani, bardziej natomiast łaknący prawdy, nie znający dotąd prawdziwego Boga poganie. Nowi wyznawcy nowej prawdy, nazwawszy się imieniem swojego Boskiego Mistrza — chrześcijanami — nałożyli na siebie więzy nikogo nie kępujące, gdyż zgodne z naturą człowieka, a następnie, aby, poznawszy, umiłowali Go bliźniego. Jemu służąc i w tej służbie znalazł swe szczęście oso-

biste i tu na ziemi i w życiu przyszłym. W ten sposób wypracowali na podstawie nauki Mistrza nowy program życia, obowiązujący jednostkę, społeczeństwo, naród i państwo, całą ludzkość, uzgadniający interesy jednostek, społeczeństw, narodów i państw, program, propagujący czynne współżycie ze wszystkimi, wykluczający natomiast godzącą w interesy społeczeństw, walkę wszystkich przeciw wszystkim". Dzisiejsze dni powojennego kryzysu, ze swą szczytową instytucją — Ligą Narodów — i ze swymi lokalnymi Komitetami Funduszu Pracy, szukając lekarstwa przeciw piętrzącym się trudnościom powojennym, wywołanym zasadą walki, realizują pomoc bliźniemu. O ile jed-

nak nie przenika tej pracy zasada miłości, zrodzona w stajence Betlejemskiej, zawadzą usiłowania, a kryzys zyskuje miano przewlekłego. My w Rzeczypospolitej złożyliśmy w ostatnich dniach dowody czynnej miłości bliźniego i Ojczyzny, deklarując Pożyczkę Narodową i opodatkowanie się na rzecz Funduszu Pracy. Zjednoczyło to nas w wewnętrzny pokój, dało moc na przetrwanie. Obok tego umiłowania wielkich rzeczy doczesnych, zdobyć musimy umiejętność ciągłych i systematycznych w tym kierunku wysiłków, a przede wszystkim — błogosławieństwo Boskiej Dzieciaty dla naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, nad którą tu na ziemi nie mamy nic droższego. *M. Kińczyk.*

EDWARD KOSK
 magister praw

Samorząd miejski.

W niedzielę 17 grudnia r. b. o godz. 18 odbył się w Chełmie w sali Resuray, na zaproszenie Zarządu Klubu Mieszkańskiego, odczyt p. mgr. Edwarda Koska p.t. „Samorząd miejski”, który poniżej w skrócie przytaczamy.

Na odczyt, b. żywo wygłoszonym, było obecnych ponad 50 zainteresowanych tematem osób, z których wiele brało żywy a rzeczowy udział w dyskusji (p. Antoni Wasyńczuk, p. Wacław Szewczyk, p. Tadeusz Rozman i inni).

Samorząd miejski w Polsce ma do spełnienia bardzo doniosłą rolę, w szczególności obecnie w ciężkich czasach pod względem gospodarczym. Często widzimy, że zadania organów samorządowych są trudniejsze do spełnienia, niż organów państwowych. Dlatego żaden organ samorządu miejskiego nie spełni dobrze poruczonego sobie zadania, o ile wszyscy mieszkańcy nie będą popierać realizacji potrzeb żywotnych i koniecznych dla pomyślnego rozwoju miasta. Ażeby temu zadaniu podołać, każdy musi znać nie tylko potrzeby miasta, lecz musi również poznać najważniejsze swoje prawa i obowiązki.

W Polsce mamy około 640 miast. Z uwagi na zakres uprawnień i obowiązków, miasta należy podzielić na 3 najważniejsze grupy:

- 1) miasta, które posiadają do 25000 mieszkańców, podlegają pod względem administracyjnym władzy administracji ogólnej 1-ej instancji;
- 2) miasta, posiadające powyżej 25000 mieszkańców, są wydzielone

z powiatu pod względem administracji i podlegają bezpośrednio władzy administracji ogólnej 2-ej instancji — do tego rodzaju miast należy Chełm;

3-cia grupa miast — to miasta, posiadające powyżej 75000 mieszkańców. Terytorjum tych miast stanowią samodzielne powiaty miejskie.

Kwestje samorządu miejskiego regulują: dekret Naczelnika Państwa z 1919 r. o samorządzie miejskim i ustawa samorządowa z dn. 23 marca 1933 r., która weszła w życie z dniem 13 lipca b.r. Z dekretu obowiązują nadal te przepisy, które nie są sprzeczne z ustawą i nie odnoszą się do kwestyj unormowanych przez ustawę.

Ustawa samorządowa w stosunku do dotychczasowych przepisów wprowadza zasadnicze zmiany w prawie wyborczym i w ustroju organów samorządu miejskiego.

Według dekretu o samorządzie miejskim czynne prawo wyborcze posiadali wszyscy obywatele bez różnicy płci, którzy:

- 1) ukończyli 21 lat,

2) posiadali przynależność państwową polską,

3) mieszkali stale w obrębie gminy miejskiej co najmniej od 6-ciu miesięcy.

Ustawa samorządowa ujmuje czynne prawo wyborcze w sposób następujący: prawo wybierania do organów ustrojowych związków samorządowych przysługuje każdemu obywatelowi polskiemu bez różnicy płci, który:

- a) ukończył do dnia zarządzenia wyborów 24 lata,
- b) przynajmniej od roku, licząc od dnia zarządzenia wyborów, mieszka na obszarze tego związku samorządowego, którego organ jest wybierany;
- c) nie utracił prawa wybierania do Sejmu w myśl obowiązujących przepisów.

Prócz utraty prawa, przewidzianego w punkcie c), ustawa samorządowa przewiduje zawieszenie prawa wybierania do organów samorządowych na czas postępowania karnego w sprawach o zbrodnie z art. 47 § 1 K.K.

Warunek jednorocznego zamieszkania nie dotyczy: a) zamieszkałych na obszarze związku samorządowego właścicieli lub posiadaczy położonych na tym obszarze nieruchomości;

b) funkcjonariuszów państwowych, funkcjonariuszów państwowych przedsiębiorstw i monopoli, funkcjonariuszów samorządów gospodarczego i terytorjalnego, du-

chowieństwa świeckiego i zakonnego oraz zawodowych wojskowych służby czynnej, jak również członków rodzin osób wyżej wymienionych, jeżeli osoby te mieszkały na obszarze danego związku samorządowego przed dniem zarządzenia wyborów.

Z porównania tych dwóch artykułów dekretu i ustawy samorządowej widzimy, że ustawa podnosi wiek z 21 na 24 lata i przedłuża czas zamieszkania z 6-ciu miesięcy na 12. Podniesienie cenzusu wieku upewnia nas, że losy miasta dostaną się w ręce obywateli dojrzałych i społecznie wyrobionych. Gdy chodzi o mężczyzn, to znaczna większość do 24 lat odbędzie już służbę wojskową bezsprzecznie, a przecież pobyt w wojsku rozszerza u obywateli zrozumienie potrzeb społecznych oraz wyrabia poszanowanie prawa i porządku.

Warunek rocznego zamieszkania wyborcy utrudnia wpływ na samorząd miejski elementom, nie oznajmionym z potrzebami miasta i daje przewagę w rządach w ręce tych obywateli, którzy, od dłuższego czasu mieszkając, mieli większą możliwość poznać wszystkie bolączki miasta.

Podniesienie czasu zamieszkania z 6-ciu miesięcy na rok nie wpłynie wiele na zmniejszenie ilości wyborców, gdyż znaczna ich część nie podlega temu ograniczeniu (patrz wyżej punkt a) i b). Poza tem ustawa samorządowa rozszerza prawo wybierania na zawodowych wojskowych. To stanowisko ustawy samorządowej należy bezspornie przyjąć za słusne, gdyż żołnierzowi, nie mniej niż każdemu innemu obywatelowi, należy na pomyślnym rozwoju miasta.

Według dekretu o samorządzie miejskim na radnych mogli być

Redakcja i Administracja „Kroniki Nadbużańskiej” składają z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku swoim Prenumeratom, Czytelnikom, Przyjaciołom i ich Rodzinom życzenia pełnego zadowolenia, pomyślności, wyników w pracy zawodowej i społecznej, wzmożenia dobrobytu i konsolidacji naszych sił obywatelskich.

wyberani ci, którzy posiadali prawo wybrania, mieli conajmniej 25 lat skończonych i umieli czytać i pisać po polsku.

Ustawa samorządowa wymaga od kandydata, prócz prawa wybrania, ukończonych 30 lat i wiadania językiem polskim w słowie i piśmie. Podwyższenie wieku kandydatów na radnych do rad miejskich z 25 do 30 lat wprowadzi do organu samorządu miejskiego ludzi poważnych i przygotowanych do ciężkiej pracy społecznej. Ten przepis bezsprzecznie musi wywrzeć dodatni wpływ na pomyślny rozwój samorządu miejskiego.

Od piastowania godności radnych miejskich są wyłączeni pozostający w służbie czynnej wojskowej, funkcjonariusze właściwych terytorjalnie powiatowych i wojewódzkich władz administracji ogólnej

oraz powiatowych związków samorządowych, funkcjonariusze policji państwowej i straży granicznej, co się zaś tyczy organów gminy miasta st. Warszawy — również funkcjonariusze Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wyłączenia nie należy utożsamiać z pozbawieniem biernego prawa wyborczego, gdyż jest to tylko uniemożliwienie łączenia mandatu z odnośnym stanowiskiem w czynnej służbie państwowej lub samorządowej. Osoby wyłączone mogą kandydować do rady miejskiej i zarządu miejskiego, lecz w razie przyjęcia wyboru muszą ustąpić z dotychczasowej czynnej służby państwowej i samorządowej.

(c. d. n.)

Sprawa zmiany konstytucji — na stole obrad komisji konstytucyjnej.

We czwartek 14-XII r.b. odbyło się plenarne posiedzenie klubu parlamentarnego B.B.W.R., poświęcone sprawie konstytucji. Posiedzenie tworzył prezes Stawek, który udzielił głosu p. wicemarszałkowi Sejmowi Carowi.

Już w 1926 r., w dniu 2 sierpnia uchwalona została nowela do konstytucji, której najistotniejsze momenty — to przyznanie Prezydentowi Rzeczypospolitej prawa rozwiązywania Sejmu i Senatu oraz prawa dekretowania.

Stosunki uległy zmianie dopiero w roku 1930, kiedy okazało się, że Sejm, obradujący pod łaską mar-

szałką Daszyńskiego, władny zmienić konstytucję wyjątkowo bez udziału Senatu większością trzech piątych głosów, z uprawnienia tego nie skorzystał, i nadzieja na przeprowadzenie rewizji konstytucji w tym Sejmie stała się zupełnie iluzoryczna.

Przedyskutowane na plenarnym posiedzeniu klubu parlamentarnego Bloku Bezpartyjnego podstawy zmiany ustroju Rzeczypospolitej mogą się znaleźć na stole obrad komisji konstytucyjnej Sejmu już w bieżącym tygodniu.

W trosce o siłę i odporność Państwa — zmierzamy gruźlicę

Wpływ czynników socjalnych na powstawanie gruźlicy.

2)

(ciąg dalszy).

3. Niezdrowe warunki pracy.

Wszystcy badacze, pracujący w dziedzinie higieny socjalnej, zgadzają się na to, że pewne zawody więcej niż inne usposabiają do gruźlicy.

Najbardziej usposabiają do suchot zajęcia w zamkniętych warsztatach, w mieszkaniach ciasnych, przy siedzącej lub zgiętej pozycji ciała, jak to bywa u szewców, krawców, malarzy porcelany, kwiatciarzy. Wpływ szkodliwy powiększa się, jeżeli robota wytwarza atmosferę pylną lub gazową, a bardziej jeszcze, jeżeli pył składa się z ostrych metalicznych cząsteczek (robotnicy w tokarniach metalowych, pilnikarze, szlifierze w fabrykach noży, w szlifierniach djamentów, perukarze).

Robotnicy zaś, pracujący w kurzu w fabrykach, w których zajęcia jest związane z ruchem, zwłaszcza na świeżym powietrzu (kamieniarze, młynarze, górnicy w kopalniach węgla), są względnie mniej usposobieni do suchot.

Szczególnie sprzyjającymi rozwojowi suchot zajęciami okazały się: szlifierstwo stalowe, fabrykacja cygar, zecerstwo. Naturalnie nie tylko rodzaj zajęcia, lecz cały szereg innych współzależnie działających szkodliwych warunków przyczynia się do powstawania suchot. Np., w niektórych rzemiosłach wielki wpływ wywiera znaczny wysiłek fizyczny, który zużytkowuje szybko siły, zwłaszcza wątych i źle odżywianych osobników.

Polscy autorowie-rycy suchot płucnych, spostrzegając corocznie znaczną liczbę młodych suchotników, pracujących w różnych

rzemiosłach, doszli do przekonania, iż najczęściej suchoty rozwijają się u tych rzemieślników, którzy pracują w zawodach, wymagających mniejszej siły fizycznej, a jednocześnie pracujących siedząco (szewcy, krawcy, tapicery), rzadziej w zawodach, wymagających pracy na wolnym powietrzu i znacznej siły fizycznej (murarze, kamieniarze, strażacy, rzeźnicy).

Praca zawodowa intensywna wywiera zgubny wpływ na szerzenie się gruźlicy, zwłaszcza u kobiet.

Okazało się, iż wskutek znacznego rozwoju przemysłu i związanych z nim lepszych warunków pracy śmiertelność na gruźlicę wśród mężczyzn zmniejsza się, gdy tymczasem zwiększa się śmiertelność wśród kobiet, które ze szkoda dla zdrowia wciągane są do pracy dodatkowej w przemyśle pomimo uciążliwej pracy domowej. Dane powyższe wykazują, iż częstość zakażenia suchotami zależy od zajęcia w warsztatach zamkniętych, od pracy, związanej z pyłem, nadmierną gorącą temperaturą, w pozycji siedzącej i zgiętej, oraz od sposobności do nadużycia napojów wysokobrowynowych. Zajęcia zaś, połączone z pracą na świeżym powietrzu i z ruchem, zmniejszają usposobienie do suchot.

4. Gruźlica a szkoła.

W dobrze urządzonych szkołach gruźlica mało się rozwija, ale szkoła w warunkach niezdrowych w wysokim stopniu może sprzyjać rozwojowi gruźlicy. Przepelnienie wielu szkół, brak ruchu i z tym połączone następstwa — wszystko to są sprawy, które społeczeństwo

Do P. T. Czytelników.

W ostatnim N-rze 32 z 17-XII-33 „Kroniki Nadbużańskiej” wkraśl się cały szereg błędów drukarskich, zniekształcających w bardzo wielu wypadkach myśli autorów, czem naraził P. T. Czytelników na trud odtwarzania zamierzonych myśli. Za uchybienie to P. T. Czytelników i Autorów przepraszamy.

REDAKCJA.

winną rozwiązać, aby szkoła miała wpływ dobroczynny na młodzież. Badania statystyczne Aschera nad gruźlicą w wieku szkolnym okazują, że zakażenie gruźlicze zależy jest od okazji zakażenia, największe niebezpieczeństwo tkwi w otoczeniu chorych na gruźlicę.

Zachorowanie, jako też i śmiertelność zależy przeważnie od odporności ustroju, która jest największą w wieku szkolnym. To też w tym wieku spotykamy najmniej chorych na gruźlicę.

Za najlepszy środek przeciwko gruźlicy uważać należy wprowadza-

nie do planu nauczania różnych zajęć fizycznych. Innym również skutecznym środkiem są wycieczki, ruch na wsi i w lesie, gimnastyka, pływanie i t. d. Zbieranie roślin podczas wycieczek dostarcza nie tylko wiadomości z botaniki, lecz również właściwego zdrowego poglądu na naturę i wzmacnia organizm fizycznie, a zatem uodpornia go przeciw gruźlicy.

Kolonje letnie, coraz bardziej rozwijające się, są dalszym bardzo ważnym postępem, dążącym do usunięcia dzieci w wieku szkolnym od możliwości zakażenia gruźlicą.

Ustawa o stowarzyszeniach.

Pulsujące życie obecnej doby dla realizowania celów i zadań poszczególnych grup społeczeństwa wymaga tworzenia nowych organizacji lub też pracy w już istniejących stowarzyszeniach i związkach.

W celu uniknięcia chaosu organizacyjnego została wydana ustawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 roku, ogłoszona w Dz. Ustaw R. P. № 94 poz. 808.

Ustawa ta, dając ramy rozwojowe poszczególnym organizacjom, dzieli stowarzyszenia na trzy grupy: 1) stowarzyszenia zwykłe, 2) stowarzyszenia zarejestrowane i 3) stowarzyszenia wyższej użyteczności.

Stowarzyszenie zwykłe może być założone przez conajmniej 3 osoby, które zgłaszają dane, wymagane przez art. 13 ustawy o stowarzyszeniach do władzy administracji ogólnej (Starostwa).

Stowarzyszenie zwykłe nie może być osobą prawną, jest ono raczej przygotowaniem do utworzenia stowarzyszenia, zarejestrowanego jako osoby prawnej, które może być założone przez conajmniej 15 założycieli i działa tylko na podstawie zatwierdzonego statutu.

Uznanie stowarzyszenia za stowarzyszenie wyższej użyteczności może nastąpić tylko na mocy uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Obszerniejsze omawianie ustawy o stowarzyszeniach nie mieści się w ramach tej notatki, jednak koniecznym jest przypomnienie obowiązków, które na kierowników (członków zarządów) nakłada ustawa o stowarzyszeniach.

Ogólnie można powiedzieć, że ustawa o stowarzyszeniach wymaga zawiadomienia władzy o każdej ważniejszej zmianie w życiu stowarzyszenia, a więc: w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia działalności zarząd stowarzyszenia obowiązany jest podać władzy adm. ogólnej pierwszej instancji (Starostwu) skład osobowy zarządu ze wskazaniem imienia i nazwiska (zawodu, wieku), adresu i funkcji każdego członka zarządu, a nadto siedzibę zarządu czyli dokładny adres stowarzyszenia.

Niezależnie od tego wszystkie zarządy stowarzyszeń obowiązane są zawiadamiać tę samą władzę o każdej zmianie statutu w tymże terminie.

Jeżeli na skutek nowych wyborów, względnie uzupełnień skład

zarządu jakiegos stowarzyszenia uległ zmianie, względnie zmieniłono lokal, w takim razie w ciągu 14 dni o tej zmianie zarząd winien zgłosić Starostwu, podając przytem dzień zebrania, na którym omawiana zmiana nastąpiła, ilość członków obecnych i treść powziętych uchwał dotyczących zmian.

Niestosowanie się do tych przepisów pociągnąć może za sobą sankcje z art. 57 ustawy o stowarzyszeniach w postaci ukarania członków zarządu, obowiązanych do zgłoszenia, grzywną do wysokości 50 zł.

Dlatego też nie tylko dla uniknięcia nieprzyjemnych konsekwencji zaniedbania, lecz dla samego porządku stowarzyszenia powinny ściśle przestrzegać warunków ustawowych.

H.U.

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA serwisu stołowe i kawowe

oraz wszelkie naczynia KUCHENNE i STOŁOWE

Nowość: nietłukące się szklanki i filiżanki.

B. Mazurkiewicz

Chełm, ul. Lubelska, 56.

LEKARZ-DENTYSTA

W. JACZEŃSKI

przeprowadził się na ulicę

Obłońska № 3.

(dom p. Gassnera.)

Są gilzy do papierosów po 5 groszy pudełko

różnych wytworów, lecz prawdziwie dobre i niezastąpione są

„Kryzysowe — Paschalskiego”

Do nabycia w Chełmie:

A. Rychter, ul. Krzywa, 20 „Herbatopol”, ul. Kopernika 10

Dane, dotyczące wyborów do Rad Gminnych na terenie powiatu chełmskiego
(odbyły się od 9 XII do 16 XII r. b. włącznie).

L. P.	NAZWA GMINY	Ilość mandatów	Ilość zgłosz. list.	Ilość uniew. list.	WYBRANO RADNYCH GMINNYCH										
					w/g wyznania				w/g przynależn. politycznej						
					rym. kat.	praw.	moj-żesz.	inne	B.B. W.R.	symp. BBWR.	bezp.	Str. Lud.	N.D.	Ukr.	sjon.
1	Bukowa	20	1	—	15	2	1	2	8	—	10	1	—	—	1
2	Krzywiczyki	20	4	2	15	4	—	1	11	—	5	1	1	2	—
3	Olechowiec	16	5	1	8	7	—	1	5	2	1	6	1	1	—
4	Pawłów	16	2	1	13	3	—	—	4	—	10	1	1	—	—
5	Rakolupy	16	4	2	13	3	—	—	9	3	3	—	1	—	—
6	Rejowiec	20	1	—	18	1	1	—	14	—	3	—	2	—	1
7	Siedliszcze	20	2	—	18	—	1	1	6	—	5	9	—	—	—
8	Staw	20	2	—	12	7	—	1	4	3	7	1	1	4	—
9	Swierże	20	2	1	13	5	1	1	11	—	8	1	—	—	—
10	Turka	20	2	—	11	6	—	3	4	—	16	—	—	—	—
11	Wiszniewice	20	2	1	15	3	1	1	6	8	5	—	—	1	—
12	Wojślawice	20	3	1	16	3	1	—	10	3	5	1	—	—	1
13	Zmudź	16	1	—	8	8	—	—	7	7	2	—	—	—	—
		244	31	9	175	52	6	11	99	26	80	21	7	8	3

Leon Szelażek
Sokr. Chełmsk. Rady Pow.

Znaczenie samorządu terytorjalnego

W ustroju państwowym i gospodarczo-społecznym.
(ciąg dalszy) 4)

Czyż więc nie wystarczy nam to, co zdążyłem już powiedzieć o znaczeniu samorządu, aby nabrać wiary w jego wartość i użyteczność? Zdać sobie sprawę ze współodpowiedzialności za jakość pracy i rozbudzić apetyt do dalszej pracy na wszystkich odcinkach samorządowego wysiłku dla dobra, wypływającego z sąsiedzkiego współżycia, a tem samem i dla Państwa.

Wierzę, że to wystarczy dla ludzi, kierujących się sercem i umiłowaniem spraw ogólnie - społecznych. Mam jednak obawę, czy zdołałem przekonać realistów i tych, którzy do wszystkiego podchodzą z punktu widzenia korzyści bezpośrednich dla siebie i swego najbliższego otoczenia. Dla tych osób, oprócz tego, co już powiedziałem o znaczeniu samorządu terytorjalnego, a co dotyczy celów i korzyści bardziej ogólnych, dodaję:

1) że samorząd chroni społeczeństwo przed zakusami biurokracji, gdyż kontrola czynności organów zarządzających i wykonawczych należy do czynnika obywatelskiego;

2) że państwo, wykorzystując aparat administracyjny techniczny w samorządzie, może znacznie zmniejszyć ilość swych urzędników;

3) że dobrze jest dla obywatela, iż sprawy, które są dla niego bardzo ważne (dotyczą jego latotnych potrzeb), załatwia delegat przez niego wybrany, a nie urzędnik państwowy, boć tak jest lepiej i taniej.

Następnie samorząd terytorjalny czyli lokalny daje jeszcze i te korzyści obywatelowi, że jego organa stanowiące mają możliwość każdorazowego dostosowania się do potrzeb i możliwości lokalnych, czego nie można byłoby osiągnąć, gdyby wszystkie sprawy załatwiane były tylko przez administrację państwową. Wówczas z konieczności rzeczy wiele spraw załatwiano by pod jeden strychulec — tak dla powiatu chełmskiego, jak i garwolińskiego czy kieleckiego.

Walne Zebranie Legionu Młodych.

Obw. 6 d. Legionu Młodych Związku Pracy dla Państwa w Chełmie został zorganizowany dnia 5 maja 1932 r.

Pierwszym komendantem Obwodu był leg. Władysław Grzebuła, który funkcję powyższą pełnił w ciągu 2-ech kadencji. W roku bieżącym, dnia 26 listopada, odbyło się doroczne Zwyczajne Walne Zebranie Członków Obwodu celem wyboru nowych władz organizacyjnych.

Sprawozdanie z całorocznej pracy Obwodu obejmowało: sprawozdanie ustępującego komendanta, sprawozdanie szefa pracy Obwodu leg. Stefana Nowickiego oraz sprawozdania poszczególnych kierowników referatów.

W dniu sprawozdawczym stan personalny Obwodu obejmował mężczyzn 30, kobiet 10, ogółem członków 40 (w tej liczbie 60% akademików). Praca wewnętrzna prowadzona była w ciągu roku w 2 seminarjach: ideologicznym i gospodarczym, zebrania których odbywały się raz w tygodniu. Nadto odbyło się w ciągu roku zebranie ogólnie-organizacyjnych 7, specjalnych gawęd legionowych 7, odpraw komendy Obwodu 6 Dla nowo-

wstępujących członków prowadzony był trzykrotnie kurs kandydacki.

Jeżeli chodzi o pracę zewnętrzną, to prawie wszyscy leg. leg. wydatnie współpracowali z Pow. Komit. Funduszu Bezrobocia, zawsze brali czynny udział w lokalnych komitetach i imprezach, organizowanych przez starsze społeczeństwo i pokrewne organizacje.

Po obszernych sprawozdaniach z poszczególnych działów pracy, po dyskusji i po udzieleniu ustępującemu komendantowi absolutorjum, odbyły się wybory nowych władz.

Leg. Władysław Grzebuła, ustępując z zajmowanego stanowiska, podziękował wszystkim leg. leg. za współpracę i pomoc, których doznawał w ciągu swojej kadencji i ze swej strony wysunął na stanowisko komendanta Obwodu kandydaturę leg. Jerzego Turkiego, swoją zaś kandydaturę, wysuniętą przez członków Obwodu wycofał.

W rezultacie wyborów komendantem Obwodu został wybrany leg. Jerzy Turki, inspektorem zaś Obwodu leg. Czesław Wenderlicz.
Władysław Grzebuła.

Chełm w roku 1792.

Uniwersały Magistratu m. Chełma w sprawach porządku i bezpieczeństwa z przed 141 laty

Otrzymałmy z poza Chełma ciekawe wyciągi z dwu manuskryptów — dokumentów archiwalnych, dotyczących naszego miasta.
Zamieszczamy je in extenso.

Obwieszczenie Obywatelów Miasta Chełma o Obowiązku porządkowych Uniwersałami P. Komisji i Policji przepisanych.

Dnia 20 mca Kwietnia Roku 1792.

Magistrat Miasta wolnego JK mu y RPitey Chełma, ażeby nie okazał się Obywatelom bydlę surowym y skwapliwym w rozciągnięciu kar na sprzeciwiających się wyrazom prawa z tych Powodów promulgowana iuz Uniwersały dla pamięci Obywatelów powtórzyci nakazał.

Pierwszy Uniwersał pod Dniem 15 Października Roku przeszłego 1791 wydany, aby wszystkie kominy były muirowane y nad dach dobrze wyprowadzone, aby obywa-

tele wszelkiej Budowli nowo z Drzewa nie stawiali w miastach, aby Snopkami Budynków nieposzywali, aby Kuźnie, Gorzałnie, Browary z peśród Domów mieszkalnych miejskich na miejsca osobne przenosili, aby Kupcy w Domach mieszkalnych w Mieście Prochów nie trzymali, aby wszystkie Porządki do ognia, jako to Drabiny na całym Dachu od Ziemi leżące, Wichy, Beczki z wodą, Hahi czyli Bosaki, Sikawki mieli, aby we wszystkim, co do Porządku należy, nuyprzywzoiciey zachowywali się nakaznie.

Drugi Uniwersał pod Dniem 3 grudnia Roku 1792 wydany, aby Kupcy y wszyscy Obywatele w miastach miary, wagi, Łokcie mieli sprawiedliwe, bo inaczey ZŁch Dwieście za sprzeciwianie się Prawu zapłaca, oświadcza Trzeci Uniwersał Pod dniem 10 Lutego Roku

teraz bieżącego 1792 wydany, Aby Rzeźnie wśród Miasta będące w miejsca ustronne Pieterem mieszkańców nie zaraziące przeniesione zostały. Do czego wypełnienia Magistrat Obywateli Chełma obowiazuje. Które obwieszczenie w miejscach publicznych poprzybione y publikowane mieć ahce. Do czego Dozór UP Prokuratorowi zaleca się... i t. d.

—o—
Rezolucja na memoriał czyli Doniesienie Dozorcy pod Numerem 1-wszym podane przeciwko Kahałowi. Dnia 28 mca Kwietnia Roku 1972. Magistrat, Doniesienie Dozorcy przez widzów wysłanych do opatrzenia Bramy samowolnie przez Kahał na Groncie pustym do ogólności miasta należącym postanowionej, usprawiedliwione rezolucji, zwolawszy Kahał Chełma, zalecił owym Chełma, zalecił owym wykopanie z tego miejsca pomiennej Bramy we trzy Dni. W przeciwieniu się zaś temu zaleceniu, obowiazany będzie UP Prokurator Policji doyrzeć tego, aby Urząd Ekonomiczny z pomocą Ludzi użytych, też Słupy y Bramę wyrzucił, a Kahał za expen. Papieru Stemplowego y dla Ludzi wykopujących słupy zapłacił pod wolną exekucją.

(podpisy)

S. Słomiński woyt

mpa Andrzej Pikulski, Radny.

W drugim dniu świąt (26 grudnia)

o godz. 4 po południu odegrane będą w sali parafjalnej na Górze

„JASEŁKA”

Zwycięstwo zdrowej myśli.

Redakcja otrzymała poniższy protokół i umieszcza go bez żadnych komentarzy.

Protokół

zebrania członków Koła Stronnictwa Lud. w Bezku gm. Staw pow. chełmskiego.

My, niżej podpisani członkowie Koła Stronnictwa Ludowego w Bezku, postanawiamy zlikwidować takowe ze względu na to, że nie solidaryzujemy się z taktką jego przywódców, którzy w chwili wyłączenia się Rządu Marszałka Piłsudskiego, aby zwalczyć kryzys, pogłębiali go przez stanie zametu i demagogji w kraju.

Na tem protokół zakończono podpisano.

(—) J. Wasilewski, (—) A Stambulski, (—) Styba Jan, (—) Wasyl Grygoruk, (—) Indruszak Konstanty, (—) Rubik Grzegorz, (—) Tomaszuk Stefan.

Zgodność z oryginałem stwierdzam.

Wójt gminy Staw
M. Domino

Na gwiazdkę!

Złote pierścionki, bronzoletki, zegarki męskie i damskie

i inne rzeczy w zakres biżuterji i platerji wchodzące. Ceny znacznie niższe.

N. SZTRUM,
Chełm, Lubelska, 24.

ANTONI PIKULSKI.
Insp. szkolny obw. chełmsk.

Wytyczne pracy społeczno-oświatowej

w organizacjach młodzieży wiejskiej w powiatach chełmskim i włodawskim
za rok 1933—34.

Program kursu wieczorowego dla młodzieży, która ukończyła przynajmniej 4 oddziały szkoły powszechnej.

(ciąg dalszy)

Podręczniki do opracowania wykładów.

1. Inż. M. Kwasięborski: „Hodowla bydła”.
 2. Inż. M. Kwasięborski: „Co każdy światły rolnik o hodowli bydła wiedzieć winien”.
 3. Kalendarz gospodarski na rok 1929.
 4. Inż. W. Chmielewski: „Urządzenie gospodarstw małych”.
 5. Prof. Rostafiński: „Hodowla bydła”.
 6. Inż. J. Lewandowski: „Jak dojść do dobrej krwi”.
 7. Steuert: „Zwierzę domowe w stanie zdrowia i choroby”.
 8. Bobrzański: „Poradnik weterynaryjny”.
 9. Kunicki: „Wychów cieląt”.
 10. Nils Hansson: „Żywność krów”.
 11. A. Piątkowski: „Żywność krów mlecznych”.
 12. Grabowski i Schuch: „Pastwiska kulturalne”.
 13. Neuman: „Dojenie krów”.
 14. Rocznik „Gazety Gospodarskiej” za rok 1926 i 1927.
- W związku z powyższymi przeprowadzić z organizacją konkurs wychowu cieląt i prosiąt, bądź też hodowli królików. Odpowiednie pogadanki przeprowadzić w okresie zimy. Materiały do konkursów hodowlanych można otrzymać u instruktora rolnego przy Sejmiku.

OLGIERD GORDZIAŁKOWSKI
kom. rząd. m. Chełma

Konieczności rozwojowe Chełma

Nakreślony program najniezbędniejszych i zasadniczych prac, jakie miasto musi przeprowadzić, byłby niepełny, gdybyśmy pominęli sprawę budynków reprezentacyjnych i użyteczności publicznej, które, z jednej strony spełniając swoją rolę, jako pomieszczenia pod względem higienicznym i nowoczesnych wymogów, z urządzeniami kanalizacyjnymi i należyte wentylowane, dostosowane do potrzeb, — z drugiej strony zmieniają całkowicie charakter miasta. Chełm pod tym względem jest szeregownie niekorzystnie wyposażony. Prawie wszystkie najważniejsze urzędy gnieźdzą się w wynajętych budynkach mieszkalnych, mniej lub więcej szczęśliwie dobranych i poprzębianych, aby jako tako spełniały swoje zadania.

Uprzysławiamy sobie, jakby pewne dziełnice miasta zmieniły się i jakie odaiósłby wrażenie przyjezdny, gdyby... jadąc z dworca kolejowego i wjeżdżając na odpowiednio zregulowany i zabrukowany plac obecnego skweru przy zbiegu ulic Pierwszego Maja, Obłonskiej i Sienkiewicza, zamiast obecnych ruin i gruzów po byłej cerkwi, znalazł reprezentacyjny o 3 frontach gmach Starostwa Powiatowego i Komendy Policji, dalej, na drugiej narożniku, przy zbiegu ulicy Pierwszego Maja i Podwalnej, zamiast zabytkowej drewnianej ruiny, wyrastałby również stylowy gmach pocztowy ze wszystkich agendami, a wreszcie w pobliżu obecnego gmachu sądowego, czy to przy zbiegu ulic Sienkiewicza i Kopernika, czy Kopernika i Pierwszego Maja, stanąłby odpowiedni budynek Urzędu Skarbowego i Kasy Skarbowej. Już

Sadownictwo.

Sady handlowe i zasady zakładania ich. Sady amatorskie. Pielęgnowanie i odnawianie sadów podr. „Drzewa i krzewy owocowe”.

Melioracje.

Tematy odczytów, jakie należałoby przerobić w zainteresowanych wsiach. Wpływ melioracji na glebę. Drenowanie pól i łąk. Regulacja rzek i osuszanie rowami otwartymi. Zakładanie gospodarstw stawowych. Na czym polega gospodarka wodą (ustawa wodna). Torf i jego przyszłość. Uprawa i pielęgnowanie łąk i pastwisk. Nawodnienie pól i łąk. Na czym polega wykonanie robót melioracyjnych systemem szarwarkowym.

Prawo.

Ogólne pojęcie o konstytucji. Konst. 17 marca. Zmiana konstytucji. Zapobieganie popełnieniu przestępstw. O walkę z przestępczością. Urząd Rosjeczny, Komisja finansowo-rolna. Prawo o stowarzyszeniach. Konieczność zmiany konstytucji. Projekt Rządu.

Również palącą potrzebą jest budowa nowoczesnej miejskiej łaźni rzymskiej z wannami, natryskami, poczekalniami, fryzjernią oraz odwszalnią i dezynfektorem, której uruchomienie podniesie ogólny poziom sanitarny i umożliwi w pierwszym rzędzie masowe kąpiele dzieci szkolnych (z powodu fatalnych warunków mieszkaniowych są one przez lekarzy miejskich odsyłane do domu z powodu zawzięcia).

Takie nastawienie wszystkich zainteresowanych rozwojem miasta czynników da niewątpliwie impuls inicjatywie prywatnej do wybudowania bodaj jednego hotelu, odpowiadającego nowoczesnym potrzebom kulturalnego człowieka, z pomieszczeniem dla porządnej restauracji i kawiarni.

Wobec stałego dążenia do kontroli produktów spożywczych należałoby przede wszystkim pomyśleć o wybudowaniu dwóch choćby niewielkich hal targowych, gdyż obecny handel produktami spożywczymi, odbywający się na otwartych kramach, pakach, a często na ulicach wprost na ziemi, urąga najprymitywniejszym wymaganiom sanitarnym i wszelką w tym kierunku kontrolę czyni bezcelową.

W ten sposób wyposażone miasto w połączeniu z Dyrekcją Kolejową, która kiedyś przyjsię musi, będzie należyte przygotowane do normalnego prawidłowego i pod względem zdrowotnym zadowolającego rozwoju.

Ze srebrnego ekranu.

„I. Człowiek, który zabił”.

Do Konstantynopola przybywa ambasador francuski (Conrad Veidt). Zapoznaje rodzinę angielską, w której napuszczony Anglik wraz z kuzynką Edytą knuje spisek przeciwko niekochanej żonie, aby pozabawić Marię syna, jedynego spadkobiercę wielkiego majątku po dziadku. Kiedy obojgu udaje się wymusić od Marii podpis ze zrzeczeniem się syna na ich korzyść, wierny przyjaciel Marii (może kochający ją?) hrabia zabija Anglika. Sprzyjający hrabi dygnitarz osmański ułatwia mu uniknięcie kary. Maria szuka swego zbaczy, ale ten wyjeżdża. Czyni z siebie ofiarę, tai swą miłość, znika, nie oczekując wdzięczności.

Struktura psychologiczna b. ciekawa. Brak przytłaczającego tempa szybkiej zmiany sytuacji sprawia, że film ogląda się z wytchnieniem, orzeźwiająco rozkoszą napawiającego się wolno przepływającymi pejzażami Turcji.

Wspaniałe są widoki Bosforu, wysp i rezydencji.

2. „Pocłunak przed lustrem”

Dramat wybitnie psychologiczny. Dostojewszczyzna. Akcja widowiskowa zredukowana na korzyść przeżyć wewnętrznych (długa rozmowa w więzieniu, scena w sądzie i t. d.).

Adwokat podejmuje się obrony swego przyjaciela, profesora uniwersytetu, który zastrzelił żonę w mieszkaniu kochanka. Mając co do własnej żony identyczne (i ugruntowane) podejrzenie, idzie obrońca na sąd z rewolwerem i w najbardziej patetycznym momencie swej obrony wyciąga broń i pokazuje celuje w siedzącą wśród publiczności żonę („nikt z nas nie jest zagwarantowany, że nie uczyni tego”). Krzyk żony zdradza ją jako winowajczynię. Kiedy oboje siedzą potem w przyległej sali — wyrok trybunału nad oskarżoną ma być również wyrokiem nad nią: adwokat ma broń wpogotowiu. Ale trybu-

nał uniewinnił — adwokat darował. Nancy Carroll, Gloria Stuart, Paul Lukas i Frank Morgan stworzyli obraz, godny podziwu: tragizm i piękno — przy tezie dość nikłej: moja żona jest moja.

3. „W blaskach księżycy”.

Przepiękna rewja filmowa przy zupełnie nikłej i prymitywnej fabule. Obojętny temat przystosowano celowo do zademonstrowania przepychu amerykańskich rewij z girlsami. Bogactwo fantazji, rozmach wykonania i szafowanie środkami — ukazują widzom rewję nad rewję (utwór bohatera filmu). W rolach głównych Leo Carillo i Mary Brian.

4. „Rasputin”.

Nawet Conrad Veidt nie zrobił cudu z tematu, który tyle razy był wykorzystywany, że zrobił się już nieciekawym. Mało są podobni Mikołaj, cesarzowa i cesarzowiec, za bardzo miał uduchowioną twarz Conrad Veidt jako Rasputin, którego sylwetka w rzeczywistości była bardziej brutalną. Od veidrowskiego Rasputina wieje coś romantycznego, kiedy tymczasem miniona rzeczywistość była pełna grozy i ohdy.

Film — w edycji francuskiej — ma tę dla tutejszych widzów anegdotyczną stronę, że gdy się słyszy chłopstwo rosyjskie, rozmawiające w traktierni po francusku, robi się trochę dziwno.

Film — z nieszczególnych.

5. „Tarzan wśród dzikich zwierząt”.

Film — przypominający „Człowieka-malpe”. Lasy podzwrotnikowe, dzikie zwierzęta. Fabuła dość ciekawa. W rolach głównych — Natalja Kingston i Frank Merrill.

6. „Republika piratów”.

Film, godny oddzielnej recenzji!

Brzch.

Instrumenty muzyczne,
artykuły radiowe,
elektrotechniczne i fotograficzne
poleca
N. Gojzen
Chełm, ul. Lubelska, 60
(dawniej sklep Kowalczyka).
— Ceny konkurencyjne. —

NA ŚWIĘTA !!!
Otrzymano świeży transport.
PIWO
porter angielski z browaru „Heberbusch i Schiele” i innych
oraz
LEMONIADĘ
poleca po cenach fabrycznych
Hurtownia Piwa B-ci ROZEN
Chełm, ul. Pierwszego Maja 7. Tel. 125
Specjalność składu: „Citro” i „Pomerin” oraz piwo bezalkoholowe Słodowe

Z Hrubieszowa.

Wystawa Książki Polskiej w Hrubieszowie.

Komitet Nauczycielski, reprezentujący wszystkie szkoły hrubieszowskie z p. dyr. Podhorską na czele, dał społeczeństwu hrubieszowskiemu imprezę o wysokim poziomie kulturalnym. W ciągu 10 dni miłośnicy otwarta była w gustownie kwieclem i kilimami przybranej sali gimnastycznej gimnazjum Wystawa Książki Polskiej. Młodzież i liczni goście mogli zapeznić się z rozwojem książki polskiej od w XVI aż po dzień dzisiejszy, zaobserwować postęp w zakresie papieru książkowego, oprawy i czcionek, Zorientować się w bogactwie i poziomie współczesnej naszej produkcji, a więc podziwiać gustowne wydawnictwa dla dzieci, dla młodzieży i dla starszych, dzieła beletrystyczne i naukowe, tanie, popularne i bogate, albumowe, wreszcie dla porównania mogli byli zwrócić i stoisko wydawnictw zagranicznych.

Szczególą frekwencją cieszyło się stoisko rękopisów i autografów. Widzieliśmy tam autografy wszystkich pisarzy, literatów i poetów doby ostatniej z Marsz. Piłsudskim, ks. bisk. Bandurskim, Żeromekim, Rejmontem na czele. Dalej nominację Antoniego Mikulskiego na kapitana z własnoręcznym podpisem Kościuski, również nominację z podpisem Józefa ks. Poniatowskiego, liczne rękopisy Staszica, wspaniałe pergamin Banku Polskiego z r. 1832 i wiele inn. Z książek na szczególną uwagę zasługiwał egzemplarz prawa magdeburskiego p.t. „lus municipale, to jest prawo miejskie magdeburskie, z Łacińskiego y z Niemieckiego na Polski język z pilnością y wiernie przeło, żone. Przez Pawła Szczerbica, na ten czas Syndyka Lwowskiego, potym Sekr. K.I.M. W Warszawie, w Drukarni Piotra Elerta, I.K.M. Typogr. R.P. 1646.“

Największe ilości eksponatów dostarczyli pp. du Chateau, mjr. Gąssowski, rtm. Iznoskoffowie, biblioteka gimnazjalna, pp. Mikulscy, biblioteka Sejmiku Powiatowego i księgarz miejscowy p. Waksman.

Za tę piękną imprezę kulturalną należy się serdeczna wdzięczność p. dyr. Podhorskiej oraz pp. prof. Starosolskiemu, prof. dr. Piwowarkowej, p. kier. Folwarczemu, p. kier. Szusterównie, p. Dąbrowskiej, p. Charkowskiemu oraz wszystkim współorganizatorom i wystawcom.

Przez wystawę przewinęło się około 2500 młodzieży szkolnej i około 500 osób starszych. Wystawa zadanie swoje spełniła.

Zebranie nauczycielskie.

W ubiegłym tygodniu we czwartek 7 b.m. odbyło się w sali aktowej gimnazjum zebranie nauczycieli wszystkich szkół hrubieszowskich. Tematem obrad było zagadnienie współpracy i współżycia młodzieży wszystkich szkół miejscowych. Powzięto szereg uchwał, które niewątpliwie przyczynią się do pogłębienia już istniejącej współpracy młodzieży.

Zebrani postanowili się spotykać częściej na terenie świetlicowym. Inauguracja tych spotkań nastąpi na wspólnym oplatku nauczycielskim.

Zebraniu przewodniczył p. Charkowski, sekretarował p. prof. Barus.

Pożary.

24. XI 33 powstał ogień w stercie owsa, złożonej przy drodze obok zabudowań Jana Referdy we wsi Świdniki gm. Miączyn. Pożar zauważono i w zarodku ugaszono. Strat niema.

26. XI o godz. 19 min. 30 wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarza Andrzeja Bartka, zamieszkałego w Hrubieszowie. Pożar zniszczył dach domu wartości 400 zł. Pożar ugasiła miejscowa straż pożarna z pomocą ludności. Przyczyną pożaru wadliwe urządzenie komina.

Kradzieże.

16. XI o godz. 15 nieznanymi sprawcami wszedł przez otwarty lufcik do kościoła parafialnego we wsi Trzeszczany gm. Mołodiatycze. Z kościoła pragnął dostać się do zakrystji. Po dłuższych usiłowaniach dostał się przez inny znów lufcik. Spłodował szafy i szuflady. Nie znalazłszy pieniędzy, umknął, nic nie zabierając.

o — o

23. XI nieznanymi sprawcami dostali się do cerkwi we wsi Strzyżów gm. Horodło. Po spłodowaniu cerkwi i zakrystji, umknęli w nieznanym kierunku.

Skutki ślizgawki.

3. XII Wacław Kuszerny, lat 11 z Werbkowic w czasie ślizgawki upadł na lód, uderzając się głową. Uderzenie było tak silne, że po paru godzinach zmarł.

Z WŁODAWY

Zamordował macochę nożyczkami.

We wsi Kapłonosy gm. Wyrki jednym z zamożniejszych gospodarzy był Olaniuk Grzegorz, mieszkający tam oddawna wraz ze swą 52-letnią macochą Agatą Żydaluk.

Olaniuk przez długi czas nie zdawał sobie sprawy, że pracuje na gruncie macochy, która była mu najlepszą matką.

Nic nie mąciło spokojnego życia Olaniuka z macochą, póki na drodze nie stanęła upatrzona na żonę przez pasierbka kobieta.

Podział majątku w związku z ożenkiem stał się przyczyną coraz częstszych kłótni i konfliktów między macochą a pasierbem.

Pewnego dnia Olaniuk, podniecony rozmową z narzeczoną na temat bliskiego ślubu, wrócił do domu zakończyć spór o majątek z macochą.

W czasie sprzeczki Olaniuk zamordował nożycami, służącymi do strzyżenia owiec, swoją macochę, a następnie zrezygnowany oddał się w ręce policji. Mordercę osadzono w więzieniu.

Śmierć pod lodem.

Huc Czesław, uczeń Szkoły Powszechnej w Uścimowie powracając ze szkoły przez świeżo zamrożone jezioro, wpadł do wody. Zaalarmowane nauczycielstwo, znajdujące się w szkole, przybyło na ratunek. Wszelkie próby wydobycia tonącego były bezowocne z powodu cienkiej warstwy lodu. Dopiero po wprowadzeniu łódki udało się wyciągnąć nieszczęśliwego z wody — niestety, prawie trupa, nastąpiło bowiem zamrożenie naczyń krwionośnych.

SALA KINA „TON“
Na Sylwestra 31 grudnia
Wielka maskarada
na rzecz Funduszu Pracy

Pikantne niespodzianki	Fantastyczne dekoracje	Cenne nagrody
------------------------	------------------------	---------------

Wieczór listopadowy

Dnia 10 b. m. odbył się w sali Resursy „Wieczór listopadowy“, urządzony staraniem Oddz. Zw. Strzeleckiego w Chełmie.

Słowo wstępne wygłosił nauczyciel obywatel Szukrajer Kazimierz.

Prelegent zestawił czasy powstania listopadowego z duchem i wyczynem Marszałka J. Piłsudskiego, przy czym podkreślił znaczenie jakie przyniosło powstanie a wyczyn Marszałka.

Wspaniała orkiestra Sem. Męsk. pod batutą p. prof. A. Wilczyńskiego odegrała kilka utworów muzycznych.

Członkowie Oddz. Zw. Strz. odegrali sztukę dramatyczną w 2 aktach Fr. Dominika p. t. „W górę serca!“ pod reżyserją ob. Prusa Piotra (nauczyciela szkoły Staszica). Obsada była następująca: ob. Wleklak Andrzej, ob. Surmaczówna Regina, Mazurek Tadeusz, Bondarczuk Kazimierz, Janke Zygmunt, Bałabuch Bronisław, Kozak Jan, Mazurek Wacław, Byciówna Leokadja, Keńczukowski Tadeusz, Prus Roman, Lentz Witold, Lewkowicz Wacław.

L. dz. 150/33.!

Dokumenty do odebrania.

Zarząd Chełmskiego Oddziału Związku Legionistów Polskich podaje do wiadomości wszystkim Ob. Członkom, iż dokumenty osobiste, złożone w Zarządzie Oddziału, w związku z przeprowadzaną weryfikacją, są do odebrania codziennie w godzinach od 19.30 do 20.30 w lokalu Zw. Legj. Pol. w Ch. łmie, ul. Lubelska, 70 (kancelarja adw. Tomaszewskiego).

Dla Ob. Członków, którzy dotychczas swoich dokumentów legionowych nie zdążyli okazać, ostateczny termin złożenia tychże przedłuża się do dnia 20 stycznia 1934 roku.

Ob. Członkowie, którzy do tego czasu dokumentów legionowych nie przedłożą, zostaną skreśleni z listy członków Zw. Legj. Polk.

Nieposiadający dokumentów służby legionowej winni zwracać się z prośbą do Archiwum Wojskowego w Warszawie (Fort Legionów, ul. Zakroczyńska) o wydanie im poświadczenia służby

Zarząd Chełmskiego Oddziału Związku Legionistów Polskich.
Tadeusz Tomaszewski,
prezes.

Apteka Grzegorza Dziemskiego w CHEŁMIE

poleca artykuły kosmetyczne — w życiu codziennym pań i panów niezastąpione i z powodzeniem konkurujące z wyrobami zagranicznymi.

KREM „JAGODA“, jasny i ciemny.
MYDŁO „JAGODA“, nadające się do każdej cery (t. j. suchej i tłustej) i doprowadzające ją do stanu normalnego.

PACHNIDŁO „Kwiaty polskie“ (polskie perfumy). Cena flakonika 50 gr.

DELEKTAR, niezastąpiony kosmetyk do pielęgnacji cery. Udelikatnia, usuwa liszaje, opierzchnięcia, krosty, odmładza, odświeża, chroni od ujemnych wpływów atmosferycznych. Niezbędny dla pięknych pań pod puder, konieczny dla panów po ogoleniu.

BALSAM do włosów ze słońcem Powstrzymuje wypadanie włosów, usuwa łupież niszczy grzybek i szkodliwa drobneustroje, pobudza do życia cebulki włosowe, radykalnie wzmacnia włosy.



JEDYNA SPOKOJNA I ZACISZNA
KAWIARENKA w CHEŁMIE

to „SIM“

WYBORNE OBIADY

AMATORSKA KAWA

CODZIEN ŚWIEŻE CIASTKA

GABINET MYŚLIWSKI

15 G A Z E T

Radjoodbiorniki i części
składowe oraz artykuły foto-
graficzne i elektryczne

po najniższych cenach poleca:

ELEKTRO-FOTO-RADJO

J. Graupen

Chełm, ul. Lubelska 37.

Zagrabia Władysław, Chełm, ul. Trubakowska, 45, unieważnia zagubioną ks. wojskową, wydaną przez P.K.U. Dubno,

Za długi i wystawione
weksle żony mojej
Aleksandry Nowosad
poczynione przez nią w stanie chorobliwym, nie biorę
żadnej odpowiedzialności
PIOTR NOWOSAD.

Zginęła odznaka członkowska Zw. Ofic. Rez. № 93, wydana przez Okręg Warszawski — Koło Radom. Zygmunta Kwarczińskiego. Zawadówek.

Kupię słuchawki do radjoodbiornika „Defefon“. Zgłoszenia do Administracji „Kroniki Nadbużańskiej“.

Od Redakcji.

Z dniem 18 grudnia r. b. sekretarz Redakcji „Kroniki Nadbużańskiej” p. Wawrzyniec Berezecki objął, po ukończeniu urlopu wypożyczakowego, swoje funkcje.

Sprostowanie.

W poprzednim № „Kr. Nadbuż.” mylnie podano zostało, iż „Otella” odegrała „Reduta”.

Wystawił to Teatr Polski im. J. Słowackiego w Łucku.



Do akt. № Km. 991/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. rewiru III Jan Bereza, mający kancelarię w Chełmie przy ul. Kopernika № 22 A, na zasadzie art. 1030 U.P.C., obwieszcza, że w dniu 3 stycznia 1934 r. między godz. 10 a 14 we wsi Żulin gm. Pawłów pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej nieruchomości, należących do Józefa Chodorowskiego s. Józefa, składających się: 1) z jednej pary walców młyńskich fabr. „Bauermeister” w komplecie, rozmiaru 600 x 250 mm., 2) jednej pary walców młyńskich fabr. „Seck”, rozmiaru 600 x 300 w komplecie, 3) perlaku automatycznego syst. „Mars” z pasem pociągowym, w komplecie, 4) jagielnika f. „Łęgiwski i Hartwig”, starego, 5) składu kamieni razowych o średnicy 1 metra w komplecie, 6) 2 transmisji z łożyskami i ramionami żelaznymi i 7) 12 pasów transmisyjnych (9 skórzanych i 3 parcianych), częściowo zużytych, — ocenionych razem na sumę 1340 zł. — na zaspokojenie należności Jana Budnego, nabywcy praw Aleksandra Szyszkowskiego.

Powyższe ruchomości można obejrzeć pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Chełm, dnia 4 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
(—) Jan Bereza

278

Do akt. № Km. 1013 1933 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie I. rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K.P.C., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 stycznia 1934 r. od godz. 9 rano w maj. Rogalin-Starzeń w drugim terminie odbywać się będzie licytacja nieruchomości, należących do Wincentyny Rulikowskiej, zamieszkałej w maj. Rogalin-Starzeń, składających się z 4 stert żyta, zawierających około 250 kóp a oszacowanych na ogólną sumę 2460 zł.

Spis rzeczy i ich poszczególne szacunki przejrane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 15 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

275

№ Km. 747/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie I. rewiru, urzędujący w Chełmie przy ul. Lubelskiej pod № 64, na zasadzie art. 679 K.P.C., obwieszcza, że na dzień 19 lutego 1934 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Chełmie wyznaczona została sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości, składającej się: a) z domu drewnianego, krytego papą na murowanej suterenie, w połowie wykończonego i zamieszkałego, a w połowie niewykończonego, b) trzech komórek z wozówką i ustępem pod jednym dachem i c) oparkowania z desek od domu do komórki dl. 13²⁰ mt. i za komórkami 16³⁰ x 11³⁰ mt., położonej w Chełmie na przedmieściu Kozia Górka, która stanowi własność Mikołaja Suprynowicza.

Nieruchomość ta nie ma urządzenia księgi hipotecznej.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 2000. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołanej, t.j. od kwoty złotych 1500.

Licytant, przystępujący do przetargu, powinien złożyć rekojmię w gotówiznie w kwocie zł. 200, albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne: że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Chełm, dnia 18 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
Mieczysław Niemiryc

Do akt. № Km. 94/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. rewiru III Jan Bereza, zamieszkały w Chełmie przy ul. Kopernika 22 A, na mocy art. 602, 603, 604 K.P.C., ogłasza, że w dniu 18 stycznia 1934 r. o godz. 13 (nie później jednak, niż w dwie godziny) w maj. Liszno gm. Pawłów pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznej nieruchomości, składających się z 450 metr. kartofli w kopcach, siedemdziesięciu wozów żyta, ziarno w słomie, pięciorga prosiąt, wagi około 100 klg., sześciu sztuk prosiaków, wagi około 3 mtr.; dwójga świń, wagi około 2 mtr., pięciorga cieląt po pół roku wieku i jałówki w wieku 2 lat, — oszacowanych na łączną sumę 2295 zł. — na zaspokojenie wierzytelności Majera Ridera.

Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Chełm, dnia 18 grudnia 1933 r.

M. P. Komornik sądowy
(—) Jan Bereza

280

Do akt. № Km. 101—104/33.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. rewiru III JAN BEREZA, mający kancelarię w Chełmie przy ul. Kopernika, 22 A, na zasadzie art. 679 K.P.C., obwieszcza, że w dniu 12 lutego 1934 roku od godziny 10 rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Chełmie odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej nieruchomości, należących do Zofji Władysławy Wojsiechowskiej a położonej w kolonii Wólka Kańska gminy Pawłów pow. chełmskiego województwa lubelskiego, składającej się z 8 działek gruntu o ogólnej powierzchni około 97 ha 4614 mtr. kw., w tem ziemi ornej (częściowo poleśnej) około 59 ha 1715 mtr. kw., łąki około 1 ha 1184 mtr. kw., lasu w wieku od 20 do 30 lat około 34 ha 5738 mtr. kw. i około 2 ha gruntu, wydzierżawionego pod tartak. Na działce o powierzchni 7 ha 9397 mtr. kw. gruntu, położonej koło stacji kolejowej Kanie, znajduje się tartak z kompletnym urządzeniem, stanowiący, własność Cywji Grossmanowej. (Kontrakt dzierżawny odnośnie wydzierżawionych 2 ha gruntu pod tartak został zawarty na okres do 1935 roku.) Nadto na powyższej działce gruntu znajdują się zabudowania: dom drewniany, kryty gontem, rozmiarów 14 x 8 x 3 // 1/10 mtr. o 7 ubikacjach, obórka drewniana, ryglówka, kurnik drewniany, ustęp drewniany, szopa tartaczna drewniana z ryglówką, rozmiarów długość 18 mtr. 60 cm., szerokość 10,5 mtr. i wysokość 3 mtr., szopa na lokomobilę drewnianą /ryglówka/, kryta papą, rozmiarów: długość: 18,6 mtr., szerokość 4,8 mtr. i wysokość 3 mtr., studnia artezyjska, ustęp drewniany i waga wozowa. Budynek powyższe, z wyjątkiem parkanu drewnianego, obórki 2 ustępów, kurnika, wagi wozowej i wewnętrzznego urządzenia tartaku, stanowią własność dłużniczki Zofji Władysławy Wojciechowskiej.

Powyższa nieruchomość ma urządzone księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Lublinie pod nazwą: kolonia Wólka Kańska № 13 i jako taka została oszacowana przez wierzyciela egzekwującego Stanisława Kruszewskiego-Majewskiego do sprzedaży z licytacji na sumę 40.000 /czterdzieści tysięcy/ złotych, sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania, t. j. od sumy 30.000 zł.

Licytant, przystępujący do przetargu, winien złożyć rekojmię w gotówiznie w kwocie 4.000 /czterech tysięcy/ złotych lub w takich papierach wartościowych, bądź w książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe będą przyjmowane w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne: że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 16, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Chełm, dnia 9 go grudnia 1933 r.

Komornik sądowy

Jan Bereza

Do akt. № Km. 1013 1933 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie I. rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K.P.C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 stycznia 1934 r. od godz. 10 rano w Trzeszczanach odbywać się będzie licytacja nieruchomości, należących do Stowarzyszenia „Jutrzenka” w Trzeszczanach, składających się z urządzenia sklepowego i towarów a oszacowanych na ogólną sumę 532 zł. 23 gr.

Spis rzeczy i poszczególne ich szacunki przejrane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 14 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

276

Do akt. № Km. 536/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie I. rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K.P.C., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 stycznia 1934 r. od godz. 10 rano w folw. Starzeń odbywać się będzie licytacja nieruchomości, należących do Wincentyny Rulikowskiej, zamieszkałej w folw. Starzeń, składających się z 100 kóp pszenicy „Złotka” a oszacowanych na ogólną sumę 1200 zł.

Spis rzeczy i poszczególne ich szacunki przejrane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 16 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki

274

Za Komitet Redakcyjny:

Michał Kińczyk
Antoni Pikulski

Wydawca w imieniu T-wa Wydawniczego, kierownik Administracji
i redaktor odpowiedzialny: Bronisław Kwiatkowski

Tłoczono w drukarni „ZWIERCADŁO” Chełm Lubelski, № 56.